

FRA INSTITUSJON TIL BOLIG BYGDØY MESTRINGSENHET

03.02.2023

Velferdsetaten er en fagetat som utvikler og tilbyr byomfattende tjenester som bidrar til gode levekår for innbyggerne i Oslo.

VEL har nesten 1300 ansatte fordelt på ca. 50 tjenestesteder i tillegg til administrasjonen.

VELs ansvarsområder:

- sosiale og økonomiske boligvirkemidler
- tiltak for rusmiddelmissbrukere
- boliger for grupper med særlige behov
- tiltak for å skape et trygt miljø i Oslo sentrum
- faglig sekretariat for Klagenemnda for transportsaker for forflytningshemmede og Oslo kommunes klagenemnd

Oppdrag fra byrådsavdelingen for arbeid, integrering og sosiale tjenester:

- ▶ Beskrivelse av bruk av VELs institusjoner
- ▶ Beskrivelse av tiltakskjede - bydel, institusjon og andre
- ▶ Beskrivelse av hvilke tilbud som bygges ut i bydel
- ▶ Tre mulige scenarier for utvikling av institusjonsplasser på kort og lengre sikt

Premisser for scenariene

▶ Strategisk plan

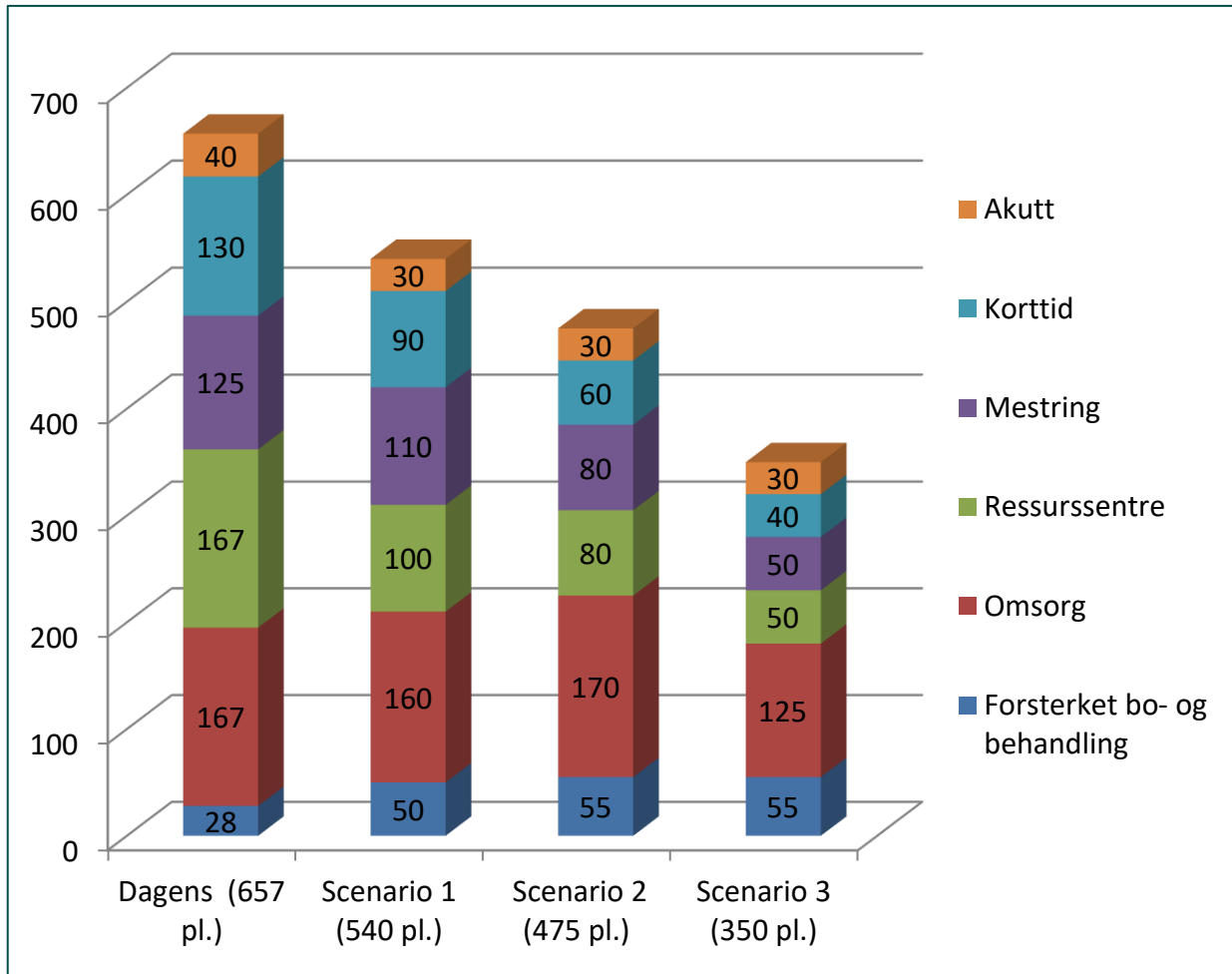
- Flere skal bo i egen bolig
- VELs målgruppe i fremtiden

▶ Bruk av VELs institusjonsplasser

- En viss overkapasitet,
- Ulik kapasitetsutnyttelse innen tjenestekategorier
- Dreining av tjenestetilbudet
- Omfordeling av midler, bydelsbetaling

▶ Oppbygging av tjenester i bydel

- Ni bydeler har dreid tjenestetilbudet for å imøtekomme føringene
- Behov for ytterligere boliger og tjenester
- Oppbygging av:
  - Værested/aktivitetshus
  - RusFACT (ti bydeler) og ambulerende team
  - Booppfølging, nærmiljøarbeid, bomiljøarbeid

Prinsipper som alternativene drøftes opp mot:

- Imøtekomme bydelenes **etterspørsel** og **understøtte tiltakskjeden** i bydelene (somatisk, psykiske og rusrelaterte helseforhold og funksjonsnivå under ett)
- Imøtekomme **individuelle målsetting** – endrings- og mestringsarbeid – gi økt livskvalitet
- **Effektiv bruk** av kommunens ressurser – lavest effektive omsorgsnivå

Mandater

Mestringsenheter

- Mål: etablere en mer stabil livssituasjon og øke ferdighetene for å bo i egen eller egnet bolig. Stimulere til økt ruskontroll, rusreduksjon og redusert risikoatferd
- Motivasjon-, endring og mestring
- Navnet ble endret fra Bygdøy rehabiliteringssenter til Bygdøy mestringsenhet
- Fleksibel botid i inntil ett år: før var det inntil 2 år

Bygdøy mestringsenhet

Dronninghavnveien 10, 0287 Oslo

Målgruppe

Menn, som har et daglig eller periodevis rusmisbruk, og som ønsker å få et mer kontrollert rusmisbruk eller som ønsker å bli rusfri. I tillegg klarer de seg stort sett selv i hverdagen og/eller har behov for noe hjelp.

Tilbud

Botid er inntil 1.

Det er 19 døgnplasser. Institusjonen er bemannet mellom kl. 08:00 – 23:00.

Det er noe matservering (søndagsmiddager, pizza ,grill) , men brukerne handler og lager egen mat.

Hos oss jobber har vi ansatte med sosialfaglig kompetanse.

Der er mulighet med oppfølging etter utflytting i en begrenset periode.

RUTINE: FRA INSTITUSJON TIL BOLIG

- Formål: å gi personer med rusavhengighet tilstrekkelig oppfølging, og sikre overgangene fra institusjon til selvstendig bolig. Ved å angi minimumskrav og anbefalinger for oppfølging i denne fasen, er målet at bruker skal få tilstrekkelig støtte og kunnskap til å mestre sitt boforhold, slik at risikoen for at personen mister boligen på grunn av mislighold reduseres.
- Rutinebeskrivelse under oppholdet på institusjonen:
  - Kartlegging
    - Behov for bolig
    - Behov for boligoppfølging
    - Helse
    - Rushistorikk
    - Familieforhold og nettverk
    - Økonomi, betalingshistorikk, inntekt gjeld
    - Andre forhold av betydning for bruker som arbeidserfaring, interesser o.l.

Kontaktpersoner

Bruker tildeles primærkontakt, og vedkommende skal så langt som mulig følge bruker frem til innflytting i egen bolig.

Plan for oppholdet

Bruker skal i samarbeid med bydel og institusjonen utarbeide en plan for oppholdet og for overgangen mellom institusjon til egen bolig. Aktuelle temaer kan være rusmestring, økonomiske forhold, ferdighetstrening og behov for booppfølging. Der hvor bruker har individuell plan (IP) skal planen for oppholdet være en del av denne.

Samarbeidsmøter

Første møte gjennomføres innen 3 måneder etter innflytting.

Etterpå minimum møtefrekvens på hver 3. måned.

Institusjonen er ansvarlig for innkallingen så lenge bruker bor på institusjonen.

Fra tidspunktet bruker får tildelt eller tilbud om bolig, overføres ansvaret til bydelen.

Boligmøte

Et av ovenfor nevnte samarbeidsmøter skal ha status som boligmøte, hvor brukers behov for fremtidig bolig identifiseres.

Rapport om behov for booppfølging

Det er ofte hensiktsmessig at rapport fra institusjonen følger eventuelle søknader om kommunal bolig, startlån, bistand til boligframskaffelse eller booppfølging.

➤ Rutinebeskrivelse etter utflytting:

Utflyttingsmøte

Skal avholdes umiddelbart etter at bruker har fått tilbud om konkret bolig, men før innflytting. Kontakt med booppfølger, hvis nødvendig, må etableres nå, og det må lages en samarbeidsavtale mellom bruker og bydelen. Behov for dagplass eller institusjonsplass må vurderes.

Utflyttingsplan

- Navn og kontaktinformasjon på kontaktpersoner
- Oppgaver før innflytting
- Bruk av boligen
- Økonomi
- Naboskap
- Aktiviteter og kontakt med andre
- Rusmestring
- Overgangsavtale med institusjonen

Overgangen mellom institusjon og selvstendig bolig

Institusjonen skal være tilgjengelig for bruker i en overgangsperiode på fire uker etter utskrivningstidspunktet; dvs. at bruker kan komme innom og/eller ringe.

Institusjonen kan gjennomføre hjemmebesøk etter avtale og skal delta i samarbeidsmøter som avholdes i denne fasen. De må sjekkes om booppfølger, hvis nødvendig, er på plass.

I særskilte tilfeller kan beboer beholde sin institusjonsplass eller dagplass i en periode.

Oppfølgingsmøte

Skal avholdes ca. fire uker etter innflytting i egen bolig.

Bydelen innkaller bruker og institusjonen, og institusjonen plikter å delta.

Utflyttingsplanen gjennomgås, og oppfølgingspunkter sjekkes ut eller besluttes videreført.

Dersom det fremkommer behov for videre oppfølging fra bydel og/eller institusjon, oppdateres utflyttingsplanen og ansvar, tiltal og omfang angis.

Dersom annet ikke er avtalt i utflyttingsplanen, avsluttes institusjonens deltakelse etter fire uker fra utflytting. Bydelen ivaretar videre kontakten med bruker.

Temaer av interesse

- Hvordan jobbes det i henhold til rutinen? Gjelder både institusjonen og bydelen.
- Hva er suksesskriterier for en vellykket overføring til egen bolig?
- Bidrar kulturen/kompetansen i personalgruppen at den fremmer det som forstås med en bra overflytting?
- Bidrar vi i tilstrekkelig grad at brukerne mestrer flere områder sitt i forkant av overflytting til egen bolig?
- Hvordan opplever brukerne prosessen vedr. overføring og samarbeidet med institusjonen og bydelen?
- Hvordan følger bydelene opp brukerne i startfasen etter overføring til egen bolig? Får alle en booppfølger? Finnes det et minimumskrav til oppfølging?
- Hvordan oppleves brukernes eventuelle vegring mot å forlate institusjonen, og hvordan jobbes det med motivasjonen?
- Det som kan være vanskelig for våre eldre beboere når de flytter ut, er at det ikke fins andre alternativer enn bolig (egen leilighet) eller behandling. Hvis de ønsker seg boligløsninger som er mer lagt opp med bistand og personal tilstede, blir det gjerne Omsorg+ i bydelene som er eneste tilbud, men der faller ofte brukerne våre utenfor mandatet grunnet rushistorikk eller at de fortsatt er i aktiv rus. Hvordan håndteres denne utfordringen?
- Hvordan forberedes, etableres og vedlikeholdes nettverket rundt brukeren før, under og etter utflytting. Hva med ensomheten?
- Hva med de som blir overført til egen bolig, men egentlig ikke ønsker det. Hvordan ivaretas de?
- Hva differensier de diverse tjenestetilbudene i bydelene i Oslo. F.eks. tilgang på boliger, antall bo oppfølgere, kompetanse med vår brukergruppe, møteplasser osv.
- Hvor stor andel av brukere som blir overført til bolig blir søkt tilbake til Velferdsetaten eller lignende tilbud som Kirkens Bymisjon, Blå Kors etter x antall år?
- Hva er det overordnede målet med å overføre mennesker fra rusinstitusjoner til egne boliger? Er det et økonomisk spørsmål eller er det forankret i menneskerettigheter? I hvor stor grad har brukere vært med på å utforme tjenestetilbudet og vil det være samfunnsøkonomisk på sikt.
- Er Oslo verdigrunnlag «BRER» ivaretatt? Brer står for brukerorientering, redelighet, engasjement og redelighet.

Kontaktdata

- Institusjonssjef Linda Van Nuffel
Mail: linda.vannuffel@vel.oslo.kommune.no
Mobil: 400 31 142

- Ass. institusjonssjef Ida Elise Gjøen Enget
Mail: ida.elise.enget@vel.oslo.kommune.no
Mobil: 903 63 283

